

РЕШЕНИЕ

№ 5253

гр. София, 09.10.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, VI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 11.09.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Любка Петрова

ЧЛЕНОВЕ: Маруся Йорданова

Цветанка Паунова

при участието на секретаря Валентина Христова и при участието на прокурора Емил Георгиев, като разгледа дело номер **5051** по описа за **2020** година докладвано от съдия Любка Петрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. второ от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на ЗД [фирма], чрез процесуален представител адв. Г., срещу Решение № 77970 от 28.04.2020 г., постановено по НАХД № 4005/2019 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 16-ти състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-86/07.02.2019 г., издадено от заместник-председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което за нарушение на чл.108, ал. 1 от КЗ на дружеството е наложена имуществена санкция в размер на 4 000 лева, на основание чл.647, ал.2, вр. с чл.644, ал.2, предл. 2, вр. ал.1, т.2 от КЗ, вр. с параграф 1, т.51 от ДР на КЗ и чл. 648 от КЗ.

В касационната жалба са наведени доводи, че обжалваното решение е незаконосъобразно поради допуснати съществени процесуални нарушения и неправилно тълкуване на материалния закон. На първо място, неправилно с обжалваното НП на застрахователя е наложена санкция за нарушение, извършено в условията на „повторност“, тъй като в АУАН не са описани фактите, довели до приложението на този по-тежък състав. Освен това е дадена неправилна правна квалификация на нарушението, както и не е коректно определена датата на

извършване на нарушението. В допълнение се поддържа наличие на по-благоприятен закон по смисъла на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН, както и маловажност на нарушението. Претендира се отмяна на обжалваното решение и потвърденото с него наказателно постановление.

Ответникът – Комисията за финансов надзор, чрез процесуален представител, в съдебно заседание и с представени писмени бележки, счита касационната жалба за неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на касационната жалба.

Административен съд София-град, VI-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и доводите на страните, приема за установено следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, тъй като е подадена от надлежна страна и в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК.

Разгледана по същество е неоснователна.

С обжалваното решение Софийският районен съд е приел от фактическа страна, че в КФН е постъпила жалба от М. А. Т., касаеща претенция за изплащане на застрахователно обезщетение пред ЗД [фирма]. По случая е извършена документна проверка, при която от застрахователя са изискани обяснения и копие на цялата документация, отнасяща се до претенцията. При проверката е установено, че на 23.02.2018 г. М. Т. завел претенция в ЗД [фирма] във връзка с произшествие с лек автомобил. Виновен за настъпване на ПТП бил автомобил, застрахован по „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в ЗД [фирма]. Последните документи по претенцията били представени на 11.04.2018 г. Във връзка със заявлението на Т. на 17.09.2019 г. било изплатено обезщетение, но след изтичане на срока от 15 работни дни за произнасяне по застрахователната претенция. При тези данни КФН е приела, че за застрахователя е възникнало задължение в 15-дневен срок, считано от датата, когато е представено последното доказателство, да се произнесе по заведената претенция, като определи и изплати обезщетение или мотивирано откаже плащане, т.е. до 03.05.2018 г. включително. Закъснението на ЗД [фирма] за произнасяне по претенцията е прието за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ, за което е съставен АУАН № Р-06-1129/01.10.2018 г. Въз основа на АУАН е издадено и обжалваното НП.

С обжалваното решение Софийският районен съд е потвърдил наказателното постановление, като е приел, че същото е издадено при надлежно проведено административнонаказателно производство, в рамките на което е безспорно доказано извършването на вмененото нарушение.

Обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно.

Съответни на доказателствата по делото са изводите на съда, че застрахователят е нарушил чл. 108, ал. 1 от КЗ. Тази разпоредба предвижда, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 – 3, 8 – 10 и 13 – 18, раздел II, буква "А" от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като: 1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или 2. мотивирано откаже плащането.

В настоящия случай е безспорно, че застрахователната претенция е заведена от застрахователя на 23.02.2018 г., и че на 11.04.2018 г. с подписване на споразумение между страните, увреденото лице е представило данни за банковата си сметка, по която да бъде изплатено застрахователното обезщетение. След 11.04.2018 г. от

ползвателя на застрахователни услуги не са били изисквани допълнителни доказателства, необходими за установяване на основанието и размера на претенцията съгласно чл. 106, ал. 3 от КЗ, поради което правилно административнонаказващият орган, както и въззивният съд са приели, че от 11.04.2018 г. за ЗД [фирма] е възникнало задължение да се произнесе по претенцията в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства. Като следствие на гореизложеното, датата на нарушението е неправилно определена. Срокът от 15 работни дни по чл.108, ал.1 КЗ е започнал да тече от 11.04.2018 г., когато по застрахователна претенция № [ЕГН] са представени всички доказателства по чл.106, ал. 1 КЗ и броен от тогава е изтекъл на 02.05.2018 г. Нарушението е извършено на деня следващ изтичането му – 03.05.2018 г., а не на 04.05.2018 г. Датата на нарушението не е определена правилно от СРС, но това не е съществено процесуално нарушение при издаване на АУАН и НП и не е основание да се касира обжалваното решение на СРС, тъй като видно от платежно нареждане дружеството се е произнесло по претенцията на 17.09.2018 г., като е превело застрахователното обезщетение в размер на 4 500 лв. по банков път. Това означава, че на 03.05.2018 г. застрахователят е осъществил състава на нарушението на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Непроизнасянето по претенцията след изтичане на срока, посочен в чл.108,ал.1 от КЗ, води до извод, че касаторът е осъществил състава на нарушението, визирано в нормата на чл.108,ал.1 от КЗ, като нарушението е осъществено чрез бездействие и то трае, докато бъде установено, респективно преустановено.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на ЗД [фирма], че в хода на административно- наказателното производство е допуснато друго съществено процесуално нарушение, изразяващо се в непосочване в АУАН, че нарушението е извършено при условията на повторност. На първо място, реквизитите на АУАН са изрично и изчерпателно посочени в разпоредбата на чл.42 от ЗАНН и това са: собственото, бащиното и фамиленото име на съставителя и длъжността му, датата на съставяне на акта, датата и мястото на извършване на нарушението, описание на нарушението и обстоятелствата, при които е било извършено, законните разпоредби, които са нарушени, собственото, бащиното и фамиленото име и възрастта на нарушителя, точния му адрес и местоработата, единен граждански номер, имената и точните адреси на свидетелите, единен граждански номер, обясненията или възраженията на нарушителя, ако е направил такива, имената и точните адреси на лицата, които са претърпели имуществени вреди от нарушението, единен граждански номер, опис на писмените материали и на издетите вещи, ако има такива, и кому са поверени за пазене. От своя страна реквизитите на наказателното постановление са визираны в чл.57 от ЗАНН, като по силата на ал.1, т.7 от сочената разпоредба то следва да съдържа вида и размера на наказанието . Наред с това, според легалната дефиниция за "повторно нарушение", дадена в § 1, т. 37 от Допълнителните разпоредби на Кодекса за застраховането: "Повторно нарушение е нарушението, извършено в едногодишен срок от влизане в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение". Преценката дали едно нарушение е извършено повторно, е преценка на административно- наказващия орган и негово задължение е да обоснове, защо приема, че това конкретно нарушение е извършено при условията на повторност и защо налага санкция за извършено при условията на повторност нарушение.

След като нарушението е доказано по несъмнен начин , както и участието на нарушителя в него и същото е извършено при повторност, то съвсем законосъобразно

административно - наказващият орган е наложил санкция в размер, по-висок от минималния и то при условията на повторност, защото с НП № Р-10-188/28.03.2017 г., влязло в сила на 13.10.2017 г. на касатора е наложена имуществена санкция за същото по вид нарушение. Повторността има значение при определяне на вида и размера на наказанието, без да е част от фактическата обстановка, при която е извършено нарушението. Данни за повторност не са отразени в АУАН, тъй като сред реквизитите му по чл. 42 от ЗАНН няма такива за определяне на вида и размера на наказанието. Повторността е елемент от индивидуализацията на наказанието, поради което „въвеждането“ ѝ за първи път в НП не представлява съществено процесуално нарушение.

Противно на доводите в жалбата на застрахователя, правната квалификация в АУАН и НП кореспондира с нарушението. Отношението на чл. 271, ал. 1 към чл. 107, ал. 1 КЗ (отм.) като на специална към обща норма, на което се позовава, би било правно значимо в случай, че те уреждат по различен начин идентични хипотези. Тогава би се проявило и дерогиращото действие на специалната норма. Между чл. 107, ал. 1 от КЗ (отм.), приложима към сроковете за произнасяне по всички застрахователни претенции, и чл. 271, ал. 1 от КЗ (отм.) не е налице противоречие. Последната правна норма представлява гаранция за защита правата на потребителите на застрахователни услуги, тъй като въвежда краен, пределен срок, в рамките на който застрахователят е длъжен да се произнесе по предявените претенции. Разпоредбата е израз на засилена законодателна закрила и се отнася само за претенции по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите. Обратно, разпоредбата на чл. 107, ал. 1 от КЗ (отм.) се прилага при уреждане на претенции по всички видове застраховки. Следователно, съдът намира, че при предявена претенция по „Задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, застрахователят следва да се произнесе в срок 15 дни от представяне на доказателствата по чл. 105 от КЗ (отм.), но не по-късно от три месеца от завеждането на претенцията. По тази причина, двете разпоредби са допълващи, като чл. 271, ал. 1 и ал. 2 от КЗ (отм.) не съдържа специални правила, които да дерогират общите такива по чл. 107, ал. 1 от КЗ (отм.). Не е налице хипотезата на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН. Разпоредбата на чл. 107, ал. 1 от Кодекса за застраховането (обн. ДВ, бр. 103 от 23 декември 2005 г., отменен с разпоредбата на § 34 от ПЗР на Кодекса за застраховането, обн. ДВ, бр. 102 от 29 декември 2015 г., в сила от 01.01.2016 г.) е възпроизведена в чл. 108, ал. 1 от КЗ (нов), но за разлика от чл. 107, ал. 1 от КЗ (отм.), 15-дневният срок, в който застрахователят следва да се произнесе по предявената му застрахователна претенция вече се брои не в календарни, а в работни дни. В случая, предвид продължителността на забавата, този срок също не е бил спазен и съставомерността на деянието не е отпаднала. Не е налице по-благоприятен закон по смисъла на чл. 3, ал. 2 от ЗАНН и поради това, че санкцията за извършеното нарушение е еднаква по вид и граници.

Неоснователни са доводите, че АУАН е съставен извън срока по чл. 34 от ЗАНН. Установяването на нарушението и нарушителя от страна на надзорния орган е станало едва с представянето на изисканите от ЗД [фирма] писмени обяснения и доказателства с писмо вх. № 91-02-1370/18.09.2018 г., от която дата е започнал да тече законоустановеният 3-месечен срок по чл. 34, ал. 1 от ЗАНН за съставяне на АУАН. Процесният АУАН е съставен на 01.10.2018 г. в срока по чл. 34, ал. 1 от ЗАНН.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на касатора, че нарушението представлява маловажен случай по смисъла на чл. 28 от ЗАНН, защото

на първо място, нарушението е извършено в условията на повторност, а на второ място - защитата интересите на увредените лица е поставена над интересите на застрахователя и предвиждането на срок от 15 работни дни за определяне и изплащане на обезщетение на правоимащите лица е именно с цел да защити техните интереси. Неизплащането на обезщетение в този срок, и то по предявена претенция, заведена пред застрахователя, няма как да бъде подведено под нормата на маловажен случай, защото от една страна, самото нарушение и непроизнасянето по заведена застрахователна претенция, води до засягането правата на застрахованото лице, както и лицата имащи право да получат обезщетения от застраховка "Гражданска отговорност" и непроизнасяне по щетата /респективно на това - заплащане на обезщетение или отказ след предвидения от закона срок, няма как да бъде маловажен случай. Въпреки това, в ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ № 1 от 12.12.2007 Г. по тълк. н. д. № 1/2007 Г., ОСНК на ВКС е посочено, че "в чл. 28 ЗАНН е предвидено, че за "маловажни случаи" на административни нарушения наказващият орган може да не наложи наказание, като предупреди нарушителя, устно или писмено, че при повторно извършване на нарушение ще му бъде наложено административно наказание. При тълкуване на посочената норма следва да се съобразят същността и целите на административнонаказателното производство, уредено в ЗАНН, като се има предвид и субсидиарното приложение на НК и НПК. Административнонаказателният процес е строго нормирана дейност, при която за извършено административно нарушение се налага съответно наказание, а прилагането на санкцията на административнонаказателната норма, във всички случаи, е въпрос само на законосъобразност и никога на целесъобразност. Общото понятие на административното нарушение се съдържа в чл. 6 ЗАНН. В чл. 28 и чл. 39, ал. 1 ЗАНН, законът си служи още с понятията "маловажни" и "явно маловажни" нарушения. При извършване на преценка дали са налице основанията по чл. 28 ЗАНН, наказващият орган е длъжен да приложи правилно закона, като отграничи "маловажните" случаи на административни нарушения от нарушенията, обхванати от чл. 6 ЗАНН. Когато деянието представлява "маловажен" случай на административно нарушение, той следва да приложи чл. 28 ЗАНН. Прилагайки тази разпоредба, наказващият орган всъщност освобождава от административнонаказателна отговорност, а това освобождаване не може да почива на преценка по целесъобразност. Изразът в закона "може" не обуславя действие при "оперативна самостоятелност", а означава възлагане на компетентност. Отнася се за особена компетентност на наказващия орган за произнасяне по специален, предвиден в закона ред, а именно - при наличие на основанията по чл. 28 ЗАНН, да не наложи наказание и да отправи предупреждение, от което произтичат определени законови последици". Напълно неоснователно е позоваването на процесуалния представител на касатора на липсата на настъпили вредни последици от нарушението. Нарушението е формално и за съставомерността му не се изисква настъпването на вредоносен резултат. По изложените съображения не са налице основания за отмяна на обжалваното решение и същото като законосъобразно и правилно следва да бъде оставено в сила. Съобразно разпоредбата на чл. 63, ал. 3 от ЗАНН (Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.), в съдебните производства по ал. 1 страните имат право на присъждане на разноси по реда на АПК. С оглед изхода на спора и своевременно направеното искане от страна на ответника по касация, съдът следва да присъди разноси за юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 63, ал. 5 от ЗАНН, във вр. с чл. 37 от Закона за

правната помощ, във вр. с чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ, в минимален размер.

Ето защо и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК във вр. с чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, Административен съд, С.-град, VI-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 77970 от 28.04.2020 г., постановено по НАХД № 4005/2019 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 16-ти състав.

ОСЪЖДА ЗД [фирма], ЕИК[ЕИК] да заплати на Комисията за финансов надзор юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 (осемдесет) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.